

Projekt skupia się na badaniu sposobu przedstawienia manicheizmu w kazaniach i listach św. Augustyna z Hippony. Augustyn był przez kilka lat manichejczykiem i w zasadzie do końca życia był oskarżany o manichejskie poglądy obecne w jego filozoficznych i teologicznych pismach. Niniejszy projekt będzie badał manichejskie idee obecne, w sposób ukryty lub jawny, w kazaniach i listach Augustyna, zarówno pod względem wiedzy o manicheizmie u publiczności Augustyna, jak i sposobu, w jaki ta religia wpłynęła na własne myślenie filozoficzne i teologiczne Augustyna (o takich kwestiach jak wolna wola, grzech czy łaska). Te dwie grupy pism, kazania i listy, zostały wybrane, ponieważ dzielą one pewien wspólny „performatywny” charakter. Były one środkami publicznego komunikacji w antyku, a nie pismami teoretycznymi. Kazania były wygłaszane wobec różnych typów zgromadzeń i umieszczone w różnych kontekstach liturgicznych. Listy również nie były pismami prywatnymi, ale pisanymi ze świadomością, że będą kopiowane i rozpowszechniane, a ich specyficzni adresaci determinowali również ich kontekst komunikacyjny.

Pomimo że zarówno kazania, jak i listy Augustyna stanowią tak obszerne grupy pism, zagadnienie obecności w nich manicheizmu nie było jeszcze przedmiotem badań, a ten projekt właśnie tego się podejmie. Żeby badać te dwie różne grupy „performatywnych” tekstów zastosowane zostanie podejście interdyscyplinarne. Projekt opierać się będzie na bliskiej współpracy między dwiema grupami badaczy - z Belgii i Polski. Te grupy będą pracować, odpowiednio, nad kazaniem i listami, ale również regularnie omawiać swoje ustalenia i metody pracy, w ten sposób wzbogacając się nawzajem i pozwalając na stworzenie syntetycznego obrazu badanego materiału. Każdego roku dwie grupy spotkają się osobiście, poza tym będą w kontakcie zdalnym. Zespoły składać się będą z kierowników projektu, którzy są uznanymi międzynarodowo badaczami i z doktorantów wyróżnionych w konkursie. Członkowie zespołów będą uczestniczyć w międzynarodowych konferencjach i sympozjach, a także międzynarodowa konferencja zostanie zorganizowana pod koniec trwania projektu. Rezultaty będą opublikowane w najlepszych wydawnictwach (np. seria *Studia Patristica* w Peetersie, *Instrumenta Patristica et Mediaevalia* w Brepols).

Projekt poszerzy wiedzę na temat interakcji Augustyna z manichejskimi ideami, zrozumienie rozwoju jego myśli oraz dostarczy wglądu w szczególne „performatywne” gatunki, jakimi są kazania i listy. W ten sposób projekt wywrze wpływ na kilka dyscyplin naukowych, poza, oczywiście, badaniami nad Augustynem, również na historię starożytną i historię literatury, religioznawstwo, teologię i filozofię.